

Možná, že teprve tehdy, když najdete odvahu skočit a letět, dokážete se podívat na sebe a celý svůj pitoreskní život tak, jaký doopravdy je. A za chvíli už byl...

Toho rána, a já miluji ráno, za mnou ta odvaha přišla. A jako vždy, když se rozhodnete správně a cítíte velkou úlevu a radost, i teď jsem věděla, že se nemusím bát. Že přišel čas.

Začala jsem stoupat po schodech. Tolikrát jsem už po nich kráčela a nikdy jsem si nevšimla, kolik jich vlastně je. Podrážky objímají hrany schodů jako milenci, když se líbají opření o klandr a jeden by řekl, že každou chvíli přepadnou. Nepřepadnou. Ani teď ne, jemně se usmívám, když je obcházím. Je pěkné být na světě. Kdo by to řekl, že se cestou na konec budu usmívat. Ve filmech to bývá vždycky jinak – měla bych se potit, křičet, váhat, litovat, děsit se. Nic mi dnes není vzdálenější než strach z toho, co dnes udělám. Vychutnávám si to, třetí patro, najednou páté, šesté...

Jsem ve formě. Vyhýbám se plivancům a vajglům, tady dokonce leží výkal, zřejmě psí. Vždycky jsem věděla, že když něco dělám poprvé, musí to být pěkné, neupocené, šťastné. Proto mi tak záleží na tom, abych neztratila glanc a nerazítkovala dlažbu psím hovnem, to teda ne. Ráno jsem si umyla vlasy, krásně a zrzavě se pak kroutí. Dlouhýma nohama vplula do zelených punčoch a vykvetla červeně květovanými šaty. To jsou mé barvy. Kdysi dávno manželka mého milence bezmocně prohlásila, že jsou na mně jenom ty vlasy. Jiná nešťastnice s nenávistí odsekla, že jsou na mně jenom ty nohy. Měly holky pravdu. Aspoň vím, na čem jsem. A teď si s touto výbavou od boha vykračuji do osmého patra – asi abych k němu měla blíž a lépe se mi vracelo, co mi půjčil na mou dlouhou cestu.

Jsem na střeše. Nečekaně prudce mě ovívá svěží jarní vítr. Chtěla bych se ho nadechnout k prasknutí, chtěla bych ho jíst, milovat se s ním. Je divoký, chladný, voňavý. A mužského rodu, to by šlo. Slyším všechno tak zřetelně – jako když se vynořím z vody, uši mi na chvíli zalehnou a všechno je tak příjemně utlumené, duté, odcizené. A pak se zvuk nesnesitelně ostře vrátí a slyšíte všechno, i když o to málo stojíte. Reklamu v televizi taky

rychle ztišíte, pokud máte to štěstí a včas nahmatáte ovladač. Bídák jeden černý mrňavý – vždycky někam zapadne a já vím, že pronikavé nabídce dámských vložek, které potlačují pach, jen tak neuniknu. Fuj. Co si vlastně musí muži o ženách myslet? Proč se jim se všemi těmi tampóny a avivážemi a zdravými mléčnými pochoutkami pro naše nejmenší nehnušíme? Mně se některé hnusí moc a trpím pomyslením, že jsem třeba taky taková. Bože, Ty víš, že nejsem!

Myšlenky na televizní kraviny a hloupoučké ženské z reklamy mě konečně opouštějí. Ne však objevené potěšení z nového. Ne, toto opravdu neznám. Je to tak nedostižné, a přitom na dosah. Je to jako závat. Prostupuje mnou do hloubky, jako by mě chtěla zrentgenovat, prohlédnout zevnitř a potvrdit – už můžeš. Bývala jsem velký čtenář s mozolem na břicho, jak jsem čítávala hodiny vleže. Posedle a vytrvale. A tak málo si z toho pamatuji. Teď mi jen naskočilo Faustovo „zastav se, okamžiku, jsi překrásný!“. Kolikrát jsem si v životě chtěla něco vtisknout do paměti a už nikdy neztratit. Všechna ta závrtná poprvé – a pak si pamatuji jen to, jak se schovávám před nápadníkem ve skříni, jak jsem našla na pouti dvacetikorunu, jak si se školníkovým synkem Pepíkem v šesti hrajeme u rybníka na rodinu, nic velkolepého, dějinného, převratného. Tuto chvíli už ani nestačím zapomenout. Potrvá jen krátce. A zrovna začíná...

Do hlavy se mi nahrne krev a pak už je všude. Proletěla jsem jak kapka vody pískem a oceán si mě vzal, daleko od břehu. Už nedohlédnu, už neslyším hlasy, už necítím hrubost asfaltu pod mnou, už nic nebolí. Nikdy nic nebolelo. Nic nebylo. Jsem jen kapkou vody v oceánu a všechno začíná odznova.

Pluji proti času

Není to tak špatné – možná se to nejvíc podobá ráji nebo děloze, ve které si bezpečně a teple šploucháme, než nás proti naší vůli uvrhnou na svět a ostré světlo a teď dýchej a rvi se. Na světě není nic tak pěkného, co by překonalo život před tím. Probudili nás ze snu a marně hledáme jeho konec, vzdaluje se... nemůžeme si ho vybavit. Vezměte hošíkovi pistolku a jeho bolest je podobná té, kterou zažijeme, když nás vytrhnou ze sna a na sále zapíšíou 14. dubna 1967, 49 cm a 3,26 kg... Kdo se o to prosil?

Proud vody mě zanesl do roku 1968 nebo o kousek dál, je to hodně hluboko, takřka neviditelné. Ale za chvíli si mé oči přivyknou a rozpomínám se. Tak dlouho jsem tam už nebyla. Jsem znovu v postýlce v ložnici svých rodičů, je mi asi rok – rok a půl. Voní to tam maminkou a vypraným ložním prádlem, mýdlem a chladem – vždycky tam bývalo jak na Sibiři. Ležím na zádech, ručičky prostrčené špruškami po obou stranách postýlky a představuji si, jak jsem padlý voják. A vytrvale čekám, až někdo přijde a všimne si a bude plakat. A pak zase vstanu, dopřeji si závat, kterou mi přináší další kulka a repete – sjedu to nanovo a dramaticky padám do měkké matrace s ručkama rozepjatýma jak dirigent na konci Osudové... Pak přichází maminka, měla bych spát, mé starší sestřičky na mě dělají obličej a já se usedavě směju a plínka je zase mokrá. Maminka zahraje na kytaru a zpívá něco o hřbitovní zdi a jak už vyplouvá loď, tu mám ráda. Předstírám, že už spím, a dveře se tiše zavírají. Na to čekám a přesně jak hodinový strojek vystřelím z pelechu a brečím křičím volám. Kdepak, nechci tu být sama. Vzdávají to a já se skrze slzy jako hrachy směju. Tak šťastně, tak nepředstíraně šťastně.

A pak je zima, bílo, nasoukají mě do huňatého fusaku, kožíšek uvnitř hřeje a lechtá, kouká mi jen hlava a dudlák a červené škraně. Aha, to jsou tváře – ale na Moravě nic takového na obličejích nenajdete, leda škraně. Maminka se potácí sněhem, tenká kola kočárku prokluzují a boří se nevratně do závěje. Sestry se koulují a já se chci vysápat z pytle ven. A čekám, jestli slzy

na mraze umrznou a bude ze mě zimní princezna se slánými perlami a nudlí u nosu.

Tatínek je švihák a ženské jen těžko předstírají, že si toho nevšímají. Urostlý, černovlasý, muž s jiskrou v zelených očích. Kštice, ramena, svaly, chlupatá hrud' a vypravěč s nakažlivým smíchem. Jsem na něj pyšná – dobře vím, že jsem jeho princezna se zmrzlými perlami. Měla jsem být synem – poslední pokus doplnit tři holky někým s pindíkem. A zase nic. Ale vzal to statečně a já jsem podvědomě víc klukem než holčičkou s růžovou mašlí ve vlasech. Růžovou nesnáším. Nesnáším exaltovaný projev Američanek, které každou otázku vyhodí do nepříjemné tenké řezavé výšky, než zase klesnou tam, kde témbur je domovem. Znáte to přece – komár pisklavý kolem vašich uší a chcete ubít jeho nebo raději pojit, než to poslouchat.

Maminka je blondýnka, bývala křehkou blondýnkou, pak pěkně rostlou blondýnkou a pak ještě víc urostlou peroxidovou blondýnkou. Modrooký poklad z Hané. Dcera kulaka. Když si ji tatínek namlouval, nelenila jeho budoucí tchyně a nasedla na kolo a vyrazila na průzkum přes pole a dědiny, aby zjistila, kdo se jí to chce vperit do rodiny.

Babička Terka byla rázná selka, mazaná a podezřívavá a velmi bystrá. Věděla dobře, že nemůže nechat všechno jen na Pánu-bohu a že je třeba být obezřetný a jít Osudu naproti. Od obou těchto výtečníků se dočkala mnohého a toho špatného opravdu nebylo málo na jeden lidský život. Jen jednou mi vyprávěla o svých bratříčcích, byli to ještě kluci a palici jim ustřelili za té první velké války. Plakala.

Podruhé plakala, jen tiše a hrdě, jak jen to dovedou sedláci v tom kraji, když jsem se ptala na dědečka. Nikdy jsem ho nespatriila. Nezabily ho válečné útrapy. Nezabili ho Němci. Prachsprostě ho zabili komunisti, hajzlové s krvavou hvězdou v řiti. Měl velká pole a lesy a statek a doma pekli chleba a měli čeládku a kopu dětí a všichni znali jen dřinu. Zbyly po něm postroje po koních a cepy a zažloutlý obrázek a vdova s dluhy na krku. Komunisti jim naložili dávky, které měli odevzdávat a které byly nad lidské síly, pochopitelně. Zabavili jim dobytek

a stroje a zakázali zaměstnávat čeledíny... Dobře věděli, že dědeček Josef má ta nejúrodnější pole, do kterých zaoral kus svého života – co by si to nevzali? Pak ho i ostatní kameničky, taky velké sedláky, odsoudili a odvezli na Mírov. 6 let zamřížovaného pološera mezi vrahy. Nejtěžší kriminál.

Domů se vrátil vlakem jako troska, 14 dní před vypršením trestu. Babička ho nepoznala. Do dvou týdnů zemřel. Babičku s dětmi vystrnadili ze statku, zabavili co se dalo, ukradli, co pobrali a přidělili jí a dětem baráček v cizí vesnici, kde už nebylo co vzít. Vždycky na jaře se rozvoní vlhká půda a já si připadám jak divoký kun před startem. Nemohu se dodýchat toho voňavého vzduchu, moci se ho tak najíst a už nic nechtít. Mám za nehty půdu z úrodných polí mého dědečka a v sobě nepoddajnou vzdornou a hrdou duši a vím, že mohu kdykoliv nahlas říct: KOMUNISTI JSOU PAKÁŽ A VRAZI A KURVY JEDNY ZLODĚJSKÝ ZASRANÝ, a přesto jsem stále dámou s aristokracií v krvi.

A tak milá babička Terezie obhlédla terén a domů se vrátila s rozhodujícími dojmy: nápadník Franta má ještě další 4 bratry a všichni jsou náramní fešáci, silní jak mladí býčci. Ale, selčino podezřívavé čelo a pichlavá modrá očka zpozorněla, hrají karban! Nebyli bohatí, ale to v té době už bylo zcela nepodstatné – holou zadnici měli všichni. Než Terka došlapala na těžkém kole zpět a setřela šátkem zpocené čelo, zůstalo jí v hlavě už jen to podstatné – samec je to zdravý a chytrý a statný. Sláva atavismu! A tak se postupně narodily mé početné sestry a celé to nadělení jsem korunovala já.

Pěkně jsem se vybarvila, maminka nevěděla, co na to říct, že jsem zrzavá. Ryšavá palice a nebezpečně zelené oči, to vše pokropené pihami, jako by na vás cedila z nebes mléčná čokoláda. Od mala mě stříhala nakrátko s dojemným přesvědčením, že mi vlasy ztmavnou do přijatelné hnědi. Cha!

Ve školce visím s ostatními holkami na kovové duhově vybarvené prolézačce. Jsme jak netopýři, houfujeme se tam na hřišti, zástěrky spuštěné až k bradě, jsou z nás vidět jen hubené nožky a zařízlé kalhotky, ale to nás teď nezajímá přece. Jsme zavěšené pod koleny za rozpálenou trubku, pěkně hlavami dolů